

Kaupunkiympäristölautakunta
Helsingin kaupunki
Kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Kannanotto
21.08.2023
764/00.02.022.0220/2023

Kymp/HEL 2019-004377
Hankenumero 4388_2

Yliskylänlahti, asemakaavan muutos, HSY:n kannanotto asemakaavan muutosluonnokseen

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt lausuntoa Yliskylänlahden asemakaavan muutosluonnoksesta. Asemakaavan muutos koskee: Helsingin kaupungin 49. kaupunginosan (Laajasalo) korttelin 49009 tonttia 2, korttelin 49012 tonttia 2, korttelin 49038 tonttia 4 sekä katu-, puisto-, venesatama-, vesi ja erityisalueita, joista muodostuu uudet korttelit 49457-49463.

Asemakaavan muutosluonnoksen selostuksessa todetaan mm. seuraavaa:

” Asemakaavan muutos koskee Laajasalontien pohjoisosaa sekä sen reuna-alueita, Yliskylän venesataman aluetta, Tengströminpuistoa, Laajasalon opiston tonttia sekä Killingholmansalmea. Asemakaavan muutos mahdollistaa täydennysrakentamisen Laajasalontien pohjoisosan varrelle sekä Laajasalontien ja Yliskylänlahden väliselle alueelle sekä Laajasalontien bulevardisoinnin ja raitiotien jatkamisen tulevaisuudessa Yliskylästä Herttoniemeeseen, sekä raitiotien päätepysäkin Yliskylänlahden kohdalle lähitulevaisuudessa.

Kaavamutoksen mukainen kerrosala on 114 290 k-m², joka vastaa noin 2 400 asukasta. Uusi kerrosala sisältää 106 700 k-m² asuinkerrosalaa (josta 3 550 k-m² kivijalkaliiketilaa), 2 500 k-m² päivittäistavarakaupan liiketilaa, sekä 700 k-m² palveluita ranta-alueelle, sekä 3 000 k-m² kokoisen päiväkodin sekä 2 110 k-m² laajennuksen Laajasalon opistolle. Kerrosalan lisäys on 110 610 k-m². Asuintontin tonttitehokkuus on keskimäärin 2,26.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää kannanottonaan seuraavaa:

Kaavamuuos edellyttää vesihuollon lisärakentamista ja johtosiirtoja. Kaavaselostusluonnoksen mukaan Laajasalontiehen kohdistuvat kustannukset ovat vesihuollon osalta 2,2 milj. euroa. Lisäksi Yliskylänlahden uuden maankäytön edellyttämät uusien vesihuoltoverkostojen kustannukset ovat 1,0 milj. euroa. Vesihuollon kustannusarviota tulee täsmentää jatkosuunnittelussa.

Laajasalon kaava-alueista on laadittu yhdyskuntatekninen yleissuunnitelma (Ramboll 08/2018), joka tullaan päivittämään kaavan seuraavassa vaiheessa. Yleissuunnitelman mukaan nykyinen Yliskylän jätevesipumppaamo, joka sijaitsee Laajasalontien pohjoisosassa, Kuvernöörintien liittymässä jää uudisrakentamisen alle ja joudutaan poistamaan käytöstä. Korvaava pääpumppaamo rakennetaan Laajasalontien länsipuolen ranta-alueelle. Kaavaan tulee merkitä pumppaamolle aluevaraus, joka on kooltaan vähintään 15 x 15 metriä. Lisäksi kaavaan tulee merkitä 4 metriä leveä huoltoajoyhteys pumppaamolle, jos ajoyhteyttä ei ole muuten

järjestettävissä. Myös pumppaamon ilmanvaihdon toteuttaminen tulee huomioida tarvittavilta osin kaavoituksessa.

Lisäksi yleissuunnitelman mukaan syvälle jäävien viettoviemäriosojuksien välttämiseksi Itäniitynpolun länsipäähän tulisi rakentaa hulevesipumppaamo sekä toinen jätevesipumppaamo. Kunnallisteknisen yleissuunnitelman päivityksen yhteydessä tulee varmistaa alueen tasaukset ja korkeusasemien mukaan huomioida Itäniitynpolun pumppaamoiden tarve sekä mahdollinen aluevaraus kaavassa.

Vesihuoltolinjat tulee ensisijaisesti sijoittaa yleisille alueille. Alueen nykyisen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston sekä pumppaamoiden sijainti ja kapasiteetin riittävyys asemakaava-alueella tulee varmistaa jatkosuunnittelussa.

Lisätietoja antaa alueinsinööri Laura Silén, etunimi.sukunimi@hsy.fi.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Vesihuolto / Alueverkostot

Saara Neiramo
yksikön päällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Tiedoksi HSY:n kirjaamo

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

PL 100, 00066 HSY, Puh. 09 1561 2110, Y-2274241-9, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljöjänster

PB 100, 00066 HSY, Tfn 09 1561 2110, FO-2274241-9, www.hsy.fi

25.8.2023

Kaupunginmuseon lausunto Yliskylänlahden asemakaavan muutosluonnoksesta

HEL 2019-004377 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Yliskylänlahden asemakaavan muutosluonnoksesta. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön, maiseman sekä arkeologian vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee Laajasalontien pohjoisosaa sekä sen reuna-alueita, Yliskylän venesataman aluetta, Tengströminpuistoa, Laajasalon opiston tonttia sekä Killingholmansalmea. Asemakaavan muutos mahdollistaa täydennysrakentamisen Laajasalontien pohjoisosan varrelle sekä Laajasalontien ja Yliskylänlahden väliselle alueelle sekä Laajasalontien bulevardisoinnin ja raitiotien jatkamisen tulevaisuudessa Yliskylästä Herttoniemeen, sekä raitiotien päätepysäkin Yliskylänlahden kohdalle lähitulevaisuudessa.

Yliskylänlahti ja sitä ympäröivät rannat muodostavat selkeästi rajautuvan maisematilan. Tavoitteena on uusien asuntojen rakentaminen ja yleiskaavaehdotuksen mukainen pikaraitiotieverkoston mahdollistaminen, liikkumismahdollisuuksien monipuolistamisen, kaupunkikuvan parantaminen sekä Laajasalontien moottorikadun jakaman kaupunginosan itä- ja länsipuolien yhdistäminen. Yliskylänlahden rannan rakentaminen tuo Laajasaloon uuden rakennetun rantaosuuden palveluneen, mikä asettuu osaksi Laajasalossa käynnissä olevaa yhtenäisen rantareitistön parantamista. Kaavamutoksen mukainen kerrosala on 114 290 k-m², joka vastaa noin 2 400 asukasta.

Nykyisin tarkastelualueetta halkoo Laajasalontie liittymäramppeineen, suojaviheralueineen ja korkeine kalliroleikkauksineen. Laajasalontien ja Yliskylänlahden välissä sijaitsevat Tengströminpuisto ja Yliskylän venesatama, jossa on veneiden talvisäilytyspaikka. Kaava-alueella on eri vuosikymmenillä rakennettuja pien- ja kerrostalokortteleita sekä Laajasalon opisto. Opistolla on tarvetta laajentaa opetustilojaan. Nykyinen kaksikerroksinen opiskelija-asuntorakennus on tarkoitus purkaa tontin eteläosasta ja rakentaa tilalle 1 450 k-m² kokoinen kaksikerroksinen laajempi rakennus uusille opetustiloille. Asemakaava mahdollistaa uuden 660 k-m² kokoisin nelikerroksisen opiskelija-asuinrakennuksen Kuukiventien viereen.

25.8.2023

Kaava-alueella sijaitsee neljä, vuonna 2009 lainvoimaisessa asemakaavassa suojeltua rakennusta. Kolme rakennuksista sijaitsee osoitteessa Tuurholmantie 5, ja yksi osoitteessa Kuvernöörintie 9. Kaikki suojellut rakennukset on tarkoitus purkaa tai siirtää täydennysrakentamisen vuoksi.

Asemakaava mahdollistaa pyöräily- ja jalankulkusillan rakennettavaksi Killingholmansalmen yli. Sillan tekninen toteutustapa ja esimerkiksi se onko silta avattavissa, selviää mahdollisen sillan toteutussuunnittelussa. Avattava silta mahdollistaisi purjeveneiden pääsyn jatkossakin Yliskylänlahdelle. Sillan alituskorkeus tulee kuitenkin olla vähintään sama kuin Laajasalontiensillassa, jotta se mahdollistaa vesibussiliikenteen.

Kaava-alueeseen kuuluvan Yliskylänlahden pohjukan toisella puolella on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Tullisaarenpuisto ja Killingholma kuuluvat Museoviraston RKY 2009-kohdeluetteloon merkinnällä "Helsingin höyrylaivareittien kesähuvila-asutus".

Kaavaselostuksessa kohdassa vaikutukset kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön todetaan, että Yliskylänlahden itärannan luonne muuttuu nykyisestä metsäisestä rakennetuksi urbaaniksi rannaksi. Rantaviivan muutoksen ja uudet rakennukset vaikuttavat Yliskylän lahden rantojen, myös Tullisaaren kulttuurimaiseman näkyymiin. Nykyinen Laajasalontie reuna-alueisiin ja eritasoliittyminen muuttuu kaikille kulkumuodoille suunnitelluksi bulevardiksi. Laajasalon Yliskylän keskusta-alue laajenee Yliskylänlahden rantaan ja tuo merellisyyden vahvemmin osaksi aluetta.

OAS-lausunnossaan (jossa tarkkaa kaavarajausta ei oltu vielä tehty) museo tähdensi, että alueella sijaitsee suojeltavan rakennuksen (Tuurholmantie 5) pihapiiri ja suojeltu rakennus sekä Laajasalontien itäpuolella useita suojeltuja rakennuksia (esim. Kuvernöörintie 9). Suunniteltu muutos alueelle on radikaali, ja kaavatyön yhteydessä on pidettävä huolta, etteivät alustavan asemakaavan muutosalueen tai sen välittömässä ympäristössä olevan tarkastelualueen olemassa olevat arvot vaarannut etenkin suojeltujen kohteiden osalta. Lisäksi viheryhteyksien säilymistä kaavamutosalueella on tuettava. Kaupunginmuseon esittää, että Laajasalon opiston mahdolliset suojeluarvot arvioidaan kaavatyön yhteydessä. Lisäksi museo totesi, että Killingholman mahdollinen silta tulee toteuttaa erittäin hienovaraisesti sopeuttaen olemassa olevaan kulttuurimaisemaan.

Ottaen huomioon kaavan totaalinen ja radikaali vaikutus kulttuuriympäristöön ja maisemaan, ja jossa kaava-alueen kaikki sr-merkinnällä suojellut rakennukset puretaan, on kaavan vaikutusten arviointi kulttuu-

25.8.2023

riympäristön osalta puutteellinen. Kaavaselostuksessa todetaan, että kaavan myötä neljä asemakaavalla lainvoimaisesti ja kohtalaisen hiljattain suojeltua rakennusta puretaan, mutta tätä ei ole esimerkiksi sisällytetty ”kaavan vaikutukset kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön”-osioon.

Kaavatyön yhteydessä ei ole pidetty huolta alueen kulttuuriympäristöarvojen vaarantumisesta, eikä suojeltujen rakennusten säilyttämisen edellytyksiä ja mahdollisuuksia ei ole mitenkään tutkittu. Museo esittää, että kaavaa tarkennetaan kulttuuriympäristöarvojen säilymisen edellytysten tutkimisen osalta.

Kaava-aineiston mukana on Laajasalon opiston tontinkäyttöluonnos. Luonnoksessa tarkastellaan suorakulmaisten uudisrakennusmassojen sijoittamista tontille. Laajasalon opisto on viherympäristöineen kokonaisvaltaisesti ja korkeatasoisesti suunniteltu, ja museo esittää, että varsinkin Kuukiventien varteen mahdollista lisärakentamista tulee sovittaa huolellisemmin tontille.

Arkkitehti Jorma Järven vuonna 1953 suunnittelema Laajasalon Kristillisen kansanopiston päärakennus on edustavaa sodanjälkeistä arkkitehtuuria ja on rakennustyyppinsä tärkeimpiä esimerkkejä. Arkkitehtonisen integriteetinsä säilyttäneellä rakennukselle tulee kaavassa osoittaa sr-2 merkintä, määräyksellä; ”Suojeltava rakennus. Rakennustaiteellisesti, kulttuurihistoriallisesti ja taajamakuvallisesti arvokas rakennus, jota ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia lisärakentamis- tai muutostöitä, jotka tarvelevät rakennuksen rakennustaiteellista arvoa ja tyyliä. Mikäli rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu tällaisia toimenpiteitä, on rakennus muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan rakennuksen tyyliin hyvin soveltuvalla tavalla”.

Killingholman siltavaihtoehtojen esiselvityksessä on riittävällä tarkkuudella tutkittu mahdollista uutta siltaa suhteessa kulttuurimaisemaan. Esitetyistä vaihtoehtoista vaihtoehto 1A, kiinteä silta tavanomaisilla jänneväleillä, vaikuttaa parhaiten soputuvan kokonaisuutteen, välttämättä (tällä kohdalla tarpeetonta) maamerkkimäisyyttä.

Kaavamuutosalueelta ei tunneta maanpäällisiä arkeologisia kohteita, eikä alueella ole arkeologista tutkimustarvetta. Museolla ei ole kommentoitavaa arkeologisen kulttuuriperinnön suhteen.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Sari Saresto

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

4 (4)

25.8.2023

kulttuuriympäristöpäällikkö

Postiosoite

PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite

Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin

+358 9 310 1060

Faksi

+358 9 310 36664

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

fi0680001200062637

Alv.nro

fi02012566

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

HEL 2019-004377 T

Hankennumero 4388_2

YLISKYLÄNLAHTI, HSY:N KANNANOTTO OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAAN

Laajasalontien pohjoisosaan ja Yliskylänlahden alueelle suunnitellaan kaupunkibulevardia sekä siihen liittyvää monipuolista kaupunkirakentamista. Asemakaavan muutos koskee ensisijaisesti Laajasalontien pohjoisosa, Yliskylän venesataman aluetta, Tengströminpuistoa, asuinpientalojen korttelialuetta 49050, Kuvemöörintietä ja Kuukiventietä sekä niihin rajautuvia puistoalueita.

Tavoitteena on mahdollistaa alueelle yleiskaavan (2016) tavoitteiden mukaisesti kaupunkibulevardi sekä siihen liittyvää asuntorakentamista ja palveluita, alustavasti yhteensä noin 110 000 – 130 000 k-m².

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää kannanottonaan asiasta seuraavaa:

Alueella sijaitsevat vesihuoltolinjat tulee huomioida alueen suunnittelussa. Suunnittelun yhteydessä tulee selvittää uuden vesihuollon ja johtosiirtojen tarve sekä huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille, laitteille ja rakenteille. Vesihuoltolinjat tulee pääsääntöisesti sijoittaa yleisille alueille. Mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve tulee selvittää.

Mikäli alueen maankäytön muutokset aiheuttavat merkittävää muutostarvetta olemassa oleville vesihuoltojärjestelmille, tulee ratkaisuja miettiä ja niistä sopia yhdessä HSY:n kanssa.

Lisäksi tulee kaupungin hulevesistrategian mukaisesti selvittää alueella muodostuvien hulevesien imeytys- ja viivytysmahdollisuudet ja huomioida niiden vaatimat tilavaraukset.

Alueen rakentaminen aikataulutettava siten, että vesihuolto voidaan toteuttaa katu- ja muun kunnallistekniikan rakentamisen yhteydessä. Mahdollisten väliaikaisjärjestelyiden ja vaiheittain rakentamisen aiheuttamista kustannuksista vastaa kaupunki.

Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että nykyisten kiinteistöjen vesihuolto toimii alueen rakentamisen aikana ja että kiinteistöt saadaan liitettyä yleisten alueiden kautta vesihuoltoon.

Mikäli asemakaavanmuutos aiheuttaa tonttien olemassa olevien vesihuollon liitoskoh-
tien muuttamista tai kiinteistökohtaisia pumppaamoita, vastaa kaupunki tarvittavien
sopimusten laatimisesta. HSY ei osallistu em. järjestelyiden kustannuksiin.

Yhteyshenkilönä toimii alueinsinööri Sini Lehtonen, p. 09 1561 3054.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Jukka Saarijärvi
yksikön päällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Tiedoksi HSY:n kirjaamo

Perustiedot

Viitetiedot

Säilytystiedot

Järjestelmän tiedot

Lausunnon numero

HEL 2019-004377 Lausunto 1

Otsikko

Asemakaavan muutos, Yliskylänlahti

Julkinen otsikko

Asemakaavan muutos, Yliskylänlahti

Tehtäväluokka

10 03 03 Asemakaavoitus

Vireilletulo

8.5.2019

16.58

* Julkisuusluokka

Julkinen

Salassapidon laskentaperuste

Salassapitoaika

Sisältää salassapidettäviä asiakirjoja

Kuvaus

Kasko on käsiteltyt kaavoituksen kanssa vaikutuksia palveluihin osana Laajasalon alueellista tarkastelua v. 2019 CH 29.9.2019

Asiasanat

asemakaavoitus

Asiasanat (YHPA)

asemakaava, asemakaavamuutokset, asemakaavat, asemakaavoitus, kaavamuutokset, kaavoitus

Laadittu

8.5.2019

16.58

Kirjaaja ID

Kirjaajan titteli

Julkisuusluokan tarkastajan nimi

Lausunnon pyytäjä (Toimiala)

Kaupunkiympäristön toimiala

Lausunnon pyytäjä (Palvelukokonaisuus)

Maankäyttö ja kaupunkirak...

17.6.2019

Kaupunginmuseon lausunto Yliskylänlahden asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2019-004377 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Yliskylänlahden asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Suunnittelualue sijaitsee Laajasalon pohjoisosassa. Asemakaavan muutos koskee ensisijaisesti Laajasalontien pohjoisosaa, Yliskylän venesataman aluetta, Tengströminpuistoa, asuinpientalojen korttelialuetta 49050, Kuvnöörintietä ja Kuukiventietä sekä niihin rajautuvia puistoalueita. Asemakaavan muutosta koskeva kaupunkirakenteellinen tarkastelualue on alustavaa kaavamuuotosaluetta laajempi käsittäen Killingholmansalmen sekä alustavaan kaavamuuotosalueeseen välittömästi rajautuvat kortteli- ja lähivirkistysalueet. Aluerajaukset tarkentuvat tarpeen mukaan asemakaavatyön aikana.

Tavoitteena on mahdollistaa alueelle yleiskaavan (2016) tavoitteiden mukaisesti kaupunkibulevardi sekä siihen liittyvää asuntorakentamista ja palveluita, alustavasti noin 110 000–130 000 k-m². Alueelle suunnitellaan päivittäistavarakauppaa, muita liiketiloja, päiväkotia ja rantaluokkeelle virkistyskäyttöä. Asemakaavatyön yhteydessä tutkitaan myös mahdollisuutta rakentaa Killingholmansalmen ylittävä, Herttoniemenrannan ja Tullisaarenpuiston yhdistävä, pyöräily- ja jalankulkusilta sekä sen mahdollisia vaihtoehtoisia toteutustapoja.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja (vuosilta 1971–2012) ja niissä tarkastelualue on merkitty pääosin asuntokerrostalojen, rivitalojen ja muiden kytkettyjen rakennusten korttelialueeksi, asuinpientalojen korttelialueeksi, omakotirakennusten, rivitalojen ja muiden kytkettyjen rakennusten korttelialueeksi, opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi, virkistys- tai puistoalueeksi, suojaviheralueeksi, venesatamaksi, yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi sekä katualueeksi.

Alustavalle asemakaavan muutosalueelle, Tuurholmanpolun varrelle, sijoittuu suojeltavan rakennuksen pihapiiri ja kolme suojeltua rakennusta (asemakaava nro 11689, lainvoimainen 29.5.2009).

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

2 (2)

17.6.2019

Laajennetun kaupunkirakenteellisen tarkastelualueen länsiosa Killingholmassa on valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY 2009) osa (Helsingin höyrylaivareittien kesähuvila-asutus), johon myös Tullisaarenpuisto kuuluu. Kaavatyön yhteydessä tutkittava pyöräily- ja jalankulkusillan sijoittaminen Killingholman RKY-alueelle ei kaupunginmuseon näkemyksen mukaan ole ristiriidassa sen arvojen kanssa. Mahdollinen silta tulee kuitenkin toteuttaa erittäin hienovaraisesti sopeuttaen olemassa olevaan kulttuurimaisemaan.

Lisäksi tarkastelualueen eteläosassa sijaitsee suojeltavan rakennuksen pihapiiri ja suojeltu rakennus sekä Laajasalontien itäpuolella useita suojeltuja rakennuksia. Suunniteltu muutos alueelle on radikaali, ja kaavatyön yhteydessä on pidettävä huolta, etteivät alustavan asemakaavan muutosalueen tai sen välittömässä ympäristössä olevan tarkastelualueen olemassa olevat arvot vaarannut etenkin suojeltujen kohteiden osalta. Lisäksi viheryhteyksien säilymistä kaavamutosalueella on tuettava.

Kaupunginmuseon esittää, että Laajasalon opiston mahdolliset suoje-luarvot arvioidaan kaavatyön yhteydessä.

Kaupunginmuseolla ei ole Yliskylänlahden asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Petteri Kummala, tutkija, puhelin: 310 36940
petteri.kummala(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

18.06.2019

MV/152/05.02.00/2019 1 (2)

Helsingin kaupunki / Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10
00099 Helsingin kaupunki

Viite HEL 2019-004377

Asia **HELSINKI, Yliskylänlahden asemakaavan muutos**

Helsingin kaupungin Kaupunkiympäristön toimiala on antanut Museovirastolle mahdollisuuden lausua Yliskylänlahden asemakaavan muutoksesta. Museovirasto on tutustunut hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, ja lausuu siitä vedenalaisen kulttuuriperinnön suojelun osalta.

Asemakaavan muutoksella tavoitellaan alueelle yleiskaavan (2016) tavoitteiden mukaisesti kaupunkibulevardia sekä siihen liittyvää asuntorakentamista ja palveluita. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitelty kaupunkirakenteellinen tarkastelualue on laajempi kuin alustava kaavamuutosalue, ja sitä tarkennetaan asemakaavatyön aikana. Asemakaavatyön pohjaksi on laadittu vaihtoehtoisia maankäyttövisioita Yliskylänlahden venesataman alueelle. Kaikissa visioissa merialueelle on osoitettu rakentamista joko satamana siihen kuuluvine rakenteineen tai keinoitekoisina saarina. Lisäksi kaavassa tutkitaan mahdollista siltayhteyttä Killingholman saaresta Herttoniemenrantaan.

Helsinki on laatinut merellisen strategian, jonka yhtenä lähtökohtana on merellisyyden hyödyntäminen kaupungin vetovoimatekijänä, minkä lisäksi tunnistetaan kaupunkilaisten tarve merellisiin palveluihin ja virkistäytymiseen. Kehittämisen ja suunnittelun lähtökohdaksi asetetaan herkkä saaristoluonto, Itämeren suojelu ja kulttuuriperinnön asettamat vaatimukset.

Tullisaaren ja Herttoniemen alueella on keskiajalle ulottuva asutushistoria. Tullisaarella on ollut yksittäistalo, jonka historia ulottuu jo 1200-luvulle, minkä lisäksi Herttoniemen kylä mainitaan vuodelta 1509 olevissa historiallisissa lähteissä. Alueella on ollut ihmistoimintaa jo pronssikaudella, josta osoituksena on Herttoniemessä oleva hautaröykkiö. 1700- ja 1800-lukujen karttoihin on puolestaan merkitty purjehdusväylä Yliskylänlahteen ja edelleen Tiiliruukinlahteen. Alue liittyy siten kiinteästi merelliseen historiaan. Yliskylänlahdesta on saatu tieto hylkykohteesta, mutta kohdetta ei tarkastettu, joten vielä ei tiedetä, onko kyse lain suojaamasta kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Vedenalaisia muinaisjäännöksiä ovat sellaiset hylät ja hyllyn osat, joiden voidaan olettaa olleen uponneena yli sadan vuoden ajan, sekä muut aiemmasta asutuksesta ja historiasta kertovat käytöstä jääneet vedenalaiset rakenteet.

Museovirasto esittää, että Yliskylänlahden asemakaavan muutoksen valmistelun yhteydessä alueella tehdään vedenalaisen kulttuuriperinnön inventointi, minkä yhteydessä tarkastetaan myös alueelta jo tunnettu hylkykohde. Tehtävällä arkeologisella inventoinnilla saadaan tietoa siitä, tuleeko kaavahanke koskemaan vedenalaisia muinaisjäännöksiä. Mikäli

inventoinnissa havaitaan vedenalaisia muinaisjäännöksiä, niiden huomioimisesta muinaismuistolain mukaisesti neuvotellaan ja sovitaan Museoviraston kanssa.

Yli-intendentti

Helena Taskinen

Intendentti

Piritta Häkälä

Tiedoksi Keski-Uudenmaan maakuntamuseo

19.06.2019

197/10.02.03.00/2018

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Viite
Lausuntopyyntö 7.5.2019

HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄN LAUSUNTO YLISKYLÄNLAHDEN ASEMAKAAVAMUUTOKSEN VALMISTELUSTA (HEL 2019-004377)

Helsingin kaupunki on pyytänyt mielipiteitä Yliskylänlahden asemakaavamuutoksen valmistelusta.

Asemakaavan muutos koskee ensisijaisesti Laajasalontien pohjoisosaa, Yliskylän venesataman aluetta, Tengströminpuistoa, asuinpientalojen korttelialuetta 49050, Kuvernöörintietä ja Kuukiventietä sekä niihin rajautuvia puistoalueita. Asemakaavan muutosta koskeva kaupunkirakenteellinen tarkastelualue on alustavaa kaavamuutosaluetta laajempi käsittäen Killingholmansalmen sekä alustavaan kaavamuutosalueeseen välittömästi rajautuvat kortteli- ja lähivirkistysalueet.

Tavoitteena on mahdollistaa alueelle yleiskaavan (2016) tavoitteiden mukaisesti kaupunkibulevardi sekä siihen liittyvää asuntorakentamista ja palveluita, alustavasti yhteensä noin 110 000 – 130 000 k-m². Alueelle suunnitellaan päivittäistavarakauppaa, muita liiketiloja, päiväkotia ja ranta-alueelle virkistyskäyttöä. Laajasalon rantareitti otetaan huomioon suunnittelussa. Asemakaavatyön yhteydessä tutkitaan myös mahdollisuutta rakentaa Killingholmansalmen ylittävä, Herttoniemenrannan ja Tullisaarenpuiston yhdistävä, pyöräily- ja jalankulkusilta sekä sen mahdollisia vaihtoehtoisia toteutustapoja.

Asemakaavatyön pohjaksi on 2018-19 laadittu Komitea arkkitehdit Oy:n toimesta vaihtoehtoisia maankäyttövisioita Yliskylänlahden venesataman alueelle, jotka ovat jatkoa vuonna 2017 käydyn kansainvälisen Europan 14 arkkitehtuurikilpailun voittaneelle ehdotukselle ”Lateral Coalescence”. Kilpailun taustalla olivat kaupunkisuunnittelulautakunnassa vuonna 2015 hyväksytyt Laajasalon kaupunkibulevardi-suunnitteluperiaatteet.

19.06.2019

197/10.02.03.00/2018

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä lausuu kannanottonaan seuraavaa:

HSL on aiemmin 25.3.2015 antanut lausuntonsa Laajasalon kaupunkibulevardin suunnitteluperiaatteista, ja tämän lausunnon periaatteet pätevät edelleen. HSL:n mielestä kaavoitus Kruunusilltojen raitiotieyhteyden vaikutusalueella on kannatettavaa, ja Yliskylänlahden alueelle suunnitellun täydennysrakentamisen keskeinen sijainti tukee kestävien kulkumuotojen käyttöä alueella, kunhan alueelta turvataan sujuvat ja houkuttelevat kävelyn ja pyöräilyn yhteydet joukkoliikenteen pysäkeille.

Kruunusillat-raitiotieyhteys sivuaa Yliskylänlahden aluetta ja lisäksi Laajasalontietä Herttoniemeen kulkee raitiotievaraus. Alueen katuverkon suunnittelussa tulisi kiinnittää huomioita Kruunusilltojen ja Herttoniemen raitiotieyhteyksien sujuvuuteen minimoimalla konfliktipisteiden määrä ajoneuvo- ja raitioliikenteen välillä mieluiten niin, ettei ajoneuvoliikenne risteä raitioliikenteen kanssa. Suunniteltu täydennysrakentaminen sijoittuu korkeintaan noin 500 metrin säteelle Laajasalon keskuksen raitiovaunupysäkistä, mikä vastaa HSL:n suunnitteluohjeen mukaista tavoite-ettäisyyttä runko- ja raideliikenteen pysäkeille.

Kruunusillat-yhteyden valmistuttuakin Laajasalon alueelta säilyy edelleen myös Herttoniemen metroasemalle vahvat bussiyhteydet, jotka palvelevat matkoja idän ja pohjoisen suuntaan. Laajasalontien bulevardisoinnin myötä Laajasalon bussiliikenne tulee siirtymään Kuvernöörintieltä bulevardille. Täydennysrakentamisessa tulee siksi kiinnittää huomiota myös bussiliikenteen sujuvuuteen mm. risteyksien määrää minimoimalla. Bussiliikenteen pysäkkijärjestelyjä tulee tutkia koko Laajasalontien bulevardin alueella yhtenäisenä kokonaisuutena, jotta turvataan sekä bussiliikenteen riittävä matkanopeus että pysäkkien saavutettavuus eri alueilta.

Yliskylänlahden alue tukeutuu ensisijaisesti Laajasalon bulevardin bussiliikenteeseen, jolle on suunnittelualueelta kohtuullinen kävelymatka. Osassa suunnitelman maankäyttövisioista on esitetty bussipysäkkejä myös Yliskylänlahden rantaan. Bussiliikenteelle ja pysäkeille on hyvä suunnitelmassa esittää tilavaraus, mutta tällä hetkellä HSL ei näe tarvetta liikennöidä ranta-alueella kuin korkeintaan pienkalustolinjalla, joka palvelee huonosti liikkuvia.

19.06.2019

197/10.02.03.00/2018

Laajasalon bulevardi on myös merkittävä kävelyn ja pyöräilyn yhteys Herttoniemen suuntaan, ja bulevardista tulee mitoittaa suunnitteluohjeiden mukainen kävelyn ja pyöräilyn laatukäytävä. Myös yhteyksiin Yliskylän suuntaan Laajasalon bulevardin yli tulee kiinnittää huomiota.

HSL on mielellään mukana suunnittelun edetessä.

Lisätietoja kaavalausunnon osalta antaa joukkoliikennesuunnittelija Eeva Vesaja ja jatkosuunnittelun osalta liikennesuunnittelija Hanna Pund, sähköpostiosoitteet muodossa etunimi.sukunimi@hsl.fi.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Suvi Rihtniemi
toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 19.06.2019. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.

Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkisuunnitteluvirasto

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Helsingin kaupungin lausuntopyyntö, 7.5.2019

YLISKYLÄNLAHDEN ASEMAKAAVAN MUUTOS OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

1. Asia

Helsingin kaupunki on pyytänyt viitteenä olevalla asiakirjalla Puolustusvoimien lausuntoa, Yliskylänlahden asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

2. Puolustusvoimien lausunto

Puolustusvoimien hallintoyksiköt ovat tutustuneet nähtäville asetettuun aineistoon. Puolustusvoimat on merkitty asiantuntijaviranomaisena osalliseksi kaavoitusprosessiin.

Puolustusvoimat ilmaisee huolensa Laajasalon täydennysrakentamisen myötä mahdollisesti aiheutuvista liikenteellisistä haasteista liikennemäärien kasvaessa. Santahaminassa sijaitsee Puolustusvoimien eri toimintoja, jotka pyydetään huomioimaan lähialueiden kehittämisessä. Tieinfran suunnittelussa tulee huomioida Puolustusvoimien raskaan liikenteen tarpeet.

Koska kaavoitettava alue sijaitsee Santahaminan varuskunnan läheisyydessä, Helsingin kaupunkia pyydetään huomioimaan Puolustusvoimien käytössä olevat kaapelit rakennusjärjestyksissä ja rakennuslupia myönnettäessä. Rakennustöistä mahdollisesti aiheutuvien, olemassa olevien Puolustusvoimien kaapelireitin siirtojen, kaapeleiden rakentamisaikaisen suojaamisen tai muiden muutosten osalta kustannukset on kohdennettava muutoksen aiheuttajalle.

Puolustusvoimien kaapeleiden näyttö tilataan Johtotieto Oy:ltä. Johtotieto Oy ohjaa rakentajia kaapelivaurioiden välttämiseksi.

Kaapelinäyttötilausten yhteystiedot: **Johtotieto Oy, Seutulantie 3-5 B, 04410 Järvenpää, puh. 0800 12600, sp. info@johtotieto.fi.**

Alueella voi sijaita Suomen Turvallisuusverkko Oy:n (STUVE Oy) kaapeleita. STUVE:n kaapelitiedot pyydetään osoitteesta asiakapalvelu.stuve@erillisverkot.fi.

Jos rakentaminen kohdentuu merialueille, on pyydettävä lausunto mahdollisista merikaapeleista Merivoimien operatiiviselta järjestelmäkeskuksesta, puh 0299 303 654.

3. Yhteystiedot

Yhteyshenkilöt 1LOGR:ssa ovat kiinteistöpäällikkö, Seppo Kesänen puh. 0299 571 262 ja kiinteistöinsinööri Jukka Kohopää, puh. 0299 571 263, sähköposti etunimi.sukunimi@mil.fi.

Komentaja
Everstiluutnantti

Juha Kylä-Harakka

Logistiikkaosaston päällikkö
Everstiluutnantti

Ilpo Ylä-Käpölä

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

LIITTEET

JAKELU

TIEDOKSI

KAARTJR
PVTIEDL
MERIVE

27.6.2019

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto Asemakaavan muutoksesta Yliskylänlahti

HEL 2019-004377 T 10 03 03

Laajasalontien pohjoisosaan ja Yliskylänlahden alueelle suunnitellaan kaupunkibulevardia sekä siihen liittyvää monipuolista kaupunkirakentamista.

Tavoitteena on mahdollistaa alueelle yleiskaavan (2016) tavoitteiden mukaisesti kaupunkibulevardi sekä siihen liittyvää asuntorakentamista ja palveluita, alustavasti yhteensä noin 110 000 – 130 000 k-m². Alueelle suunnitellaan päivittäistavarakauppaa, muita liiketiloja, päiväkotia ja ranta-alueelle virkistyskäyttöä. Laajasalon rantareitti otetaan huomioon suunnittelussa. Asemakaavatyön yhteydessä tutkitaan myös mahdollisuutta rakentaa Killingholmansalmen ylittävä, Herttoniemenrannan ja Tullisaarenpuiston yhdistävä, pyöräily- ja jalankulkusilta sekä sen mahdollisia vaihtoehtoisia toteutustapoja.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on tarve saada tontti monipuoliselle palvelukeskukselle Laajasalon keskustan välittömästä läheisyydestä. Palvelukeskuksen sijoittuu ryhmäkoteja, palvelutiloja lähiseudun väestölle sekä toimitiloja.

Tämän alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon sosiaali- ja terveystoimialan tilatarpeet.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Juha Jolkkonen
sosiaali- ja terveystoimialan
toimialajohtaja

Tiina Mäki
hallintojohtaja